

AAJ-001-0014149

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Economics : Paper - X

(Indian Industrial Economics - II)

(Optional) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014149

Time : 2 1/2 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખો.
(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ પ્રશ્નોનો સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો : ૨૦

(૧) નવી ઔદ્યોગિક નીતિની શરૂઆત કયા વર્ષે થઈ ?

(A) ૧૯૮૧ (B) ૨૦૦૦

(C) ૧૯૮૧ (D) ૧૯૭૦

(૨) નવી ઔદ્યોગિકનીતિમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?

(A) ઉદારીકરણ (B) ખાનગીકરણ

(C) વૈશ્વિકરણ (D) આપેલ બધા જ

(૩) ભારતીય ઔદ્યોગિક વિકાસબેંક (IDBI)ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

(A) ૧૯૬૪ (B) ૧૯૫૪

(C) ૧૯૮૪ (D) એક પણ નહીં

(૪) ભારતીય ઔદ્યોગિક નાણાં કોર્પોરેશનની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

(A) ૧૯૩૦ (B) ૧૯૫૦

(C) ૧૯૮૧ (D) ૧૯૪૮

- (પ) ઔદ્યોગિક નાણાં વ્યવસ્થામાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (A) જાહેર થાપણો (B) વેપારી બેંકો
(C) વિશિષ્ટ નાણાં સંસ્થાઓ (D) બધા જ
- (દ) પેઢીના હેતુમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (A) મહત્તમ નફો (B) મહત્તમ વેચાણ
(C) સલામતી (D) આપેલ બધા જ
- (ઝ) ભારતનાં મોટા ઉદ્યોગમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (A) સૂતરાઉ કાપડ (B) લોખંડ અને પોલાદ
(C) સિમેન્ટ (D) બધા જ
- (ટ) નીચેનામાંથી કયું પરિબલ ઔદ્યોગિક ઉત્પાદકતાને અસર કરે છે ?
- (A) યાંત્રિક (B) નાણાકીય
(C) પ્રાકૃતિક (D) બધા જ
- (ડ) ભારતમાં ઔદ્યોગિક નાણાં વ્યવસ્થા માટે મુખ્ય સંગઠન કયું છે ?
- (A) RBI (B) SBI
(C) IDBI (D) ICICI
- (૧૦) ઔદ્યોગિક નીતિના હેતુમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (A) ઔદ્યોગિક વિકાસ (B) રોજગારી
(C) બંને (D) એક પણ નહીં
- (૧૧) ખાનગીકરણની પ્રક્રિયામાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (A) સંપૂર્ણ અરાષ્ટ્રીયકરણ (B) નિયંત્રક કંપની
(C) લિઝિંગ (D) બધા જ
- (૧૨) ભારતમાં ઉદ્યોગ ક્ષેત્રનું મહત્વ શું છે ?
- (A) ખેત વિકાસ (B) આવકસર્જન
(C) બંને (D) એક પણ નહીં

(૧૩) નીચેનામાંથી જાહેરક્ષેત્રનો ઉદ્યોગ કયો છે ?

- (A) ભારતીય કપાસ નિગમ (B) ભારતીય ખાદ્ય નિગમ
(C) ભારતીય ખાતર ઉદ્યોગ (D) બધા જ

(૧૪) પ્રદૂષણ માટે કયું પરિબલ જવાબદાર છે ?

- (A) વન વિનાશ (B) શહેરીકરણ
(C) ઔદ્યોગિકરણ (D) બધા જ

(૧૫) ભારતમાં ઔદ્યોગિક વિકાસની તંગી માટે કયું કારણ જવાબદાર છે ?

- (A) ઓછી બચત (B) કરબોજ
(C) બંને (D) એક પણ નહીં

(૧૬) માંદા ઉદ્યોગની સમસ્યા કઈ છે ?

- (A) ટેકનોલોજીની સમસ્યા (B) મૂડીરોકાણની સમસ્યા
(C) વિદેશી હરીફાઈ (D) બધા જ

(૧૭) ભારતમાં જાહેરક્ષેત્રનો સામાજિક લાભ કયો છે ?

- (A) સમાજવાદી સમાજની સ્થાપના (B) રોજગારીની તક
(C) ગ્રાહકોના હિતોનું રક્ષણ (D) બધા જ

(૧૮) ભારતનાં જાહેરક્ષેત્રના ઉદ્યોગોની મર્યાદા કઈ છે ?

- (A) રાજકીય હસ્તક્ષેપ (B) કુશળ સંચાલનની ખામી
(C) નોકરશાહી (D) બધા જ

(૧૯) પેટ્રોલનો પરંપરાગત હેતુ

- (A) નફો (B) ઉત્પાદન
(C) મૂડીરોકાણ (D) એક પણ નહીં

(૨૦) વિનિવેશ કોનો ભાગ છે ?

- (A) ખાનગીકરણ (B) રાષ્ટ્રીયકરણ
(C) ઉદારીકરણ (D) એક પણ નહીં

૨	પેઢીનાં વિવિધ હેતુઓ સમજાવો.	૧૦
	અથવા	
૨	ભારતીય અર્થતંત્રમાં ઉદ્યોગોનું મહત્વ સમજાવો.	૧૦
૩	૧૯૯૧ની નવી ઔદ્યોગિક નીતિની ચર્ચા કરો.	૧૦
	અથવા	
૩	ભારતમાં ખાનગીકરણની પ્રક્રિયા સમજાવો.	૧૦
૪	ભારતમાં માંદા ઔદ્યોગિક એકમોની સમસ્યાઓ સમજાવો.	૧૦
	અથવા	
૪	ભારતમાં ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે નીચી ઉત્પાદકતાનાં કારણો સમજાવો.	૧૦
૫	ઔદ્યોગિક નાણાં વ્યવસ્થા એટલે શું? તેનું મહત્વ સમજાવો.	૧૦
	અથવા	
૫	ઔદ્યોગિક નાણાં વ્યવસ્થાનાં વિવિધ સ્ત્રોતો સમજાવો.	૧૦
૬	નોંધ લખો : IDBI.	૧૦
	અથવા	
૬	નોંધ લખો : ઉદ્યોગો અને પ્રદૂષણ.	૧૦

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) All questions are compulsory and write in main answer book.
 - (2) Figures to the right side indicate marks.

1 Choose the correct options. **20**

- (1) In which of the following year started a new Industrial Polciy.
 - (A) 1991
 - (B) 2000
 - (C) 1981
 - (D) 1970
- (2) Which of the following is included in new Industrial Policy.
 - (A) Liberalization
 - (B) Privatization
 - (C) Globalization
 - (D) All the above
- (3) When was the IDBI established ?
 - (A) 1964
 - (B) 1954
 - (C) 1994
 - (D) None of these
- (4) When was the established IFCI ?
 - (A) 1930
 - (B) 1950
 - (C) 1991
 - (D) 1948
- (5) Which of the following is included in industrial finance ?
 - (A) Public deposits
 - (B) Commercial banks
 - (C) Special finance institutions
 - (D) All of these
- (6) Which of the following is included in objectives of firm ?
 - (A) Maximum profit
 - (B) Maximum sales
 - (C) Security
 - (D) All the given

- (7) Which of the following is included in Large Scale Industries of India ?
- (A) Cotton Textiles (B) Iron and Steel
(C) Cement (D) All of above
- (8) Which of the following is effective factor of industrial productivity ?
- (A) Technological (B) Financial
(C) Natural (D) All above
- (9) Which of the following is Apex organization for Industrial Finance of India ?
- (A) RBI (B) SBI
(C) IDBI (D) ICICI
- (10) Which of the following is objective of Industrial Policy ?
- (A) Industrial development (B) Employment
(C) Both (D) None
- (11) Which of the following is included in process of Privatization ?
- (A) Total denationalization (B) Holding company
(C) Leasing (D) All of these
- (12) Which of the following is important for industrial sector in India ?
- (A) Agriculiture development (B) Income creation
(C) Both (D) None of these
- (13) Which of the following industries is of public sector ?
- (A) Cotton Corporation of India
(B) Food Corporation of India
(C) Fertilizer Corporation of India
(D) All of these

- (14) Which factor is responsible of pollution ?
- (A) Deforestation (B) Urbanization
(C) Industrialization (D) All of these
- (15) Which of the following factors is responsible cause of shortage of industrial finance in India ?
- (A) Low saving (B) Burden of Tax
(C) Both (D) None
- (16) Which of the following is problem of sick industries ?
- (A) Problem of technology (B) Problem of investment
(C) Foreign competition (D) All the above
- (17) Which of the following is social benefit of public sector in India ?
- (A) Establishment of socialistic society
(B) Employment opportunities
(C) Protection of consumers
(D) All the above
- (18) Which of the following is limitation of public enterprise in India ?
- (A) Political interference
(B) Lack of efficient management
(C) Bureaucracy
(D) All of these
- (19) The traditional objective of firm is
- (A) Profit (B) Production
(C) Investment (D) None
- (20) Which of the following is part of disinvestment ?
- (A) Privatization (B) Nationalization
(C) Liberalization (D) None

2 Explain the various objectives of firm. 10

OR

2 Explain the importance of industries in Indian economy. 10

3 Discuss new Industrial Policy, 1991. 10

OR

3 Explain the process of privatization in India. 10

4 Explain the problems of sick industries in India. 10

OR

4 Explain the causes of low productivity of industrial sector in India. 10

5 What is industrial finance ? Explain its importance. 10

OR

5 Explain the various sources of industrial finance. 10

6 Write note : IDBI. 10

OR

6 Write note : Industries and pollution. 10